خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۳۰ مرداد ۱۳۹۶ .۲۸ ذی‌القعده ۱۴۳۸ .شماره ۱۹۶۱۴

نبض بازار

طلا خریدن آقا و خانم ندارد. در زرگری‌ها از هر دو جنس یافت می‌شود. خانم‌هایی که با دقت مدل‌ها را از نظر می‌گذرانند و آقایانی که برای به دست آوردن دل محبوبشان دست به جیب شده‌اند. اما واقعا چند درصد این افراد از نحوه محاسبه اعدادی که سریع و پی در پی توسط زرگر بر ماشین حساب وارد می‌شود اطلاع دارند؟ دخل و خرج سعی کرده تا ته و توی قضیه خرید و فروش طلا و سکه را در بیاورد.

راهنمای خرید طلا و جواهرات

رمزگشایی از فرمول طلافروشان

خبرنگار **محدثه انبیائی**
h.habibi@khorasannews.com

کمتر خانمی وجود دارد که از برابر ویترین‌های پر زرق و برق طلا فروشی‌ها بگذرد و لحظه‌ای پایش سست نشود. لااقل محض نگاه کردن! طلا خریدن از آن جمله خریدهایی است که نه تنها حس عذاب وجدان ولخرجی به فرد دست نمی‌دهد، بلکه ضمن استفاده از زیورآلات به چشم یک سرمایه گذاری نیز می‌توان به آن نگریست. خرید طلا از قدیم الایام به واسطه خاصیت نقدینگی‌اش یک شیوه پس‌انداز میان زنان و حتی مردان بوده است. مادربزرگ‌هایمان که اصلا اعتقاد داشتند هر چه طلای زن بیش بامش بیشتر! اما طلا این تکه فلز گران قیمت که هر گرم و سوت آن با حساسیت تمام اندازه گیری می‌شود، بر چه اساس و فرمولی محاسبه و قیمت گذاری می‌شود؟ نکات مهم در خرید طلا و جواهرات چیست؟

عیار طلا

قبل از هر چیز مهم است راجع به عیار طلا بدانیم. عیار میزان خلوص طلا را نشان می‌دهد، روشن‌تر بگوییم خالص‌ترین نوع طلا، طلای ۲۴ عیار است که به صورت شمش موجود و نرم است به همین دلیل برای این که قابلیت ساخت زیورآلات را پیدا کند، انواع مختلفی از فلزات مانند روی، نیکل و... به آن اضافه می‌گردد که به همان نسبت از عیار طلا کم می‌گردد. طلای ۲۴ عیار از ۲۴ قسمت تشکیل شده است وقتی می‌گوییم عیار طلایی ۱۸ است یعنی از ۲۴ قسمت طلا ۱۸ قسمت آن طلا و ۶ قسمت بقیه فلزات دیگر است. رایج‌ترین و معمول‌ترین عیار در ایران، ۱۸ است.

نشانه‌های حک شده بر طلا

حتما پشت طلاها شماره گذاری‌هایی را دیده اید، شاید برایتان سوال پیش آمده باشد که این علامت‌ها به چه معنی است؟ عدد ۷۵۰ نشانه طلا بودن قطعه و عیار ۱۸ است، بنابراین در هنگام خرید طلا به دنبال این عدد بگردید. عدد ۹۲۵ نقره و عدد ۹۰۰ نشانه پلاتین است، که در ایران عیار پلاتین از ۸۰۰ به بالاست. همچنین نشانه k طلا، علامت بیضی، نقره و علامت PT پلاتین است. علامت‌های دیگری نیز وجود دارند که ممکن است نشانه اختصار شهر یا کارگاه سازنده آن باشد.

نحوه محاسبه طلا

برای این که حساب و کتاب چگونگی به دست آمدن قیمت نهایی طلایی که می‌خرید را فرا بگیرید و یا این که قبل از خرید بدانید با مبلغی که در دست دارید، تقریبا چقدر طلا می‌توانید بخرید فرمول یک را یاد بگیرید:

فرمول ۱:

قیمت روز طلا + اجرت ساخت + ۷٪ سود طلا فروش + ۹٪ مالیات بر ارزش افزوده × وزن = قیمت کل

در فرمول بالا همه چیز مشخص است جز اجرت ساخت! اجرت ساخت میزان کار و زحمتی است که سازنده بر روی طلا انجام داده است و بسته به این که طلا با ماشین و قالب آماده تهیه شده یا کار دست بوده باشد متفاوت است. طبیعی است که هر چه ظرافت، سلیقه و هنر بیشتری به کار رفته باشد، اجرت بیشتری هم دارد.

یک مثال: با فرض این که طلای مورد نظر ما ۲ گرم وزن دارد و اجرت ساخت آن ۲۰ هزار تومان است و قیمت روز هر گرم طلا ۱۱۸ هزار تومان باشد. قیمت تمام شده طلا طبق فرمول فوق بدین شرح است:

۱۱۸۰۰۰ + ۲۰۰۰۰ + ۷٪ + ۹٪ × ۲ = ۳۲۱۸۹۸

به یاد داشته باشید اغلب طلا فروشان تمام موارد فوق را در فاکتور به تفکیک نمی‌نویسند اما شما تاکید کنید تا تمام گزینه‌ها به صورت مشخص و با جزئیات تکمیل گردد. علت ضرورت گرفتن فاکتور این است که در حقیقت طلا فروش با ارائه فاکتور بابت وزن، عیار و اصل بودن طلا به شما سند می‌دهد. فقط دقت کنید تا فاکتور دارای کد واحد فروش و آدرس فروشگاه باشد. با خواندن فرمول فوق به عنوان یک مشتری دیگر خود کفا هستید تا وزن طلا بر روی ترازو را ببینید و بعد از محاسبه فروشنده، یک بار نیز خود حساب کنید تا از صحت آن مطمئن شوید.

سرمایه گذاری

یک طلا فروش که می‌خواهد ناشناس باقی بماند، می‌گوید: برخی از مردم صرفا جهت زیبایی و استفاده از طلا آن را می‌خرند و شیک بودن آن برایشان مهم است و بس. این افراد طلا با کارمزدهای بالا هم می‌خرند. اما عده‌ای از مردم هستند که طلا را به دید سرمایه گذاری و پشتوانه مالی می‌نگرند. حرف من با این دست از افراد است که به ویژه در بازه زمانی کوتاه به چشم سود کردن به خرید طلا و بعد فروش آن نگاه نکنند. مشتریان باید آگاه باشند هنگامی که طلا می‌خرند علاوه بر ارزش طلای خود، اجرت ساخت، سود فروشنده و ۹ درصد مالیات هم پرداخت می‌کنند اما در هنگام فروش فقط ارزش طلای خود را دریافت می‌کنند. برای همین کسی که ماه پیش ۳ میلیون تومان طلا خریده در صورتی که نرخ طلا خیلی نوسان نکرده باشد، این ماه که بفروشد ضرر می‌کند، زیرا تمام آن موارد که بابت شأن پول داده کسر می‌شود. برای سرمایه گذاری با مدت زیاد هم توصیه می‌کنم طلاهایی را خریداری کنند که نگین‌های اتمی نداشته باشد و اجرت ساخت طلا نیز پایین باشد تا در هنگام فروش قیمت طلا خیلی پایین نیاید.

خرید طلای دست دوم ممنوع

اگر چه خرید طلای دست دوم به دلیل نداشتن اجرت و... به صرفه است، اما خرید طلای دست دوم از فروشندگان توسط اتحادیه طلافروشان تخلف محسوب می‌شود.

خرید طلاهای نگین دار

نگین‌ها در دو نوع اتمی و یا اصل هستند. اگر اتمی باشند هنگام خرید طلا، وزنشان مانند طلا حساب می‌شود ولی هنگام فروش نگین‌ها را خارج کرده، یا حدسی وزن آن‌ها را کم می‌کنند و به میزان طلای خالص تان به شما پول پرداخت می‌کنند. بنابراین از لحاظ اقتصادی به صرفه نیستند، مگر این که از جنبه زیبایی برای کسانی که بودجه خرید جواهرات را ندارند مورد انتخاب قرار گیرند. اما جواهرات اصل طلاهایی هستند که در آن‌ها از سنگ‌های قیمتی یا نیمه قیمتی استفاده شود. سنگ‌های قیمتی در انواع الماس، زمرد، یاقوت کبود و یاقوت قرمز و... هستند و سنگ‌های نیمه قیمتی آمیتیس، توپاز و... را شامل می‌شوند. در خرید جواهرات حتما از فروشگاه‌های معتبر و دارای مجوز خرید کنید، زیرا سنگ‌ها باید دارای تراش خوب و کیفیت بالا و شفافیت مناسب باشد.

نحوه محاسبه قیمت جواهرات

در جواهر سازی به دلیل صرف دقت بیشتر و کار با سنگ‌های گران قیمت که احتمال شکستگی آن وجود دارد، دستمزد و اجرت سازنده بیشتر است. در خرید جواهرات اخذ و نگهداری از فاکتور بسیار مهم است، زیرا در هنگام فروش، قیمت از روی آن محاسبه می‌گردد. فرمول ۲، نحوه محاسبه قیمت جواهرآلات را نشان می‌دهد.

فرمول ۲:

قیمت روز هر گرم طلا + اجرت شامل (ارزش سنگ‌های به کار رفته/ اجرت ساخت پایه جواهر/ مخراجی و سایر هزینه‌ها) + سود فروشنده (۱۵ الی ۲۰ درصد) = قیمت کل

فروش جواهرات

هنگامی که بخواهید جواهرات خود را بفروشید، سود فروشنده (۱۵ الی ۲۰ درصد) کسر و سپس ترقی و یا تنزل از قیمت روز درج شده در فاکتور را محاسبه و بهای آن به صاحب جواهر پرداخت می‌گردد.

فروش اینترنتی طلا

به تازگی کیومرث امیریان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر شمیرانات اعلام کرده: هرگونه خرید و فروش طلا و جواهر به صورت دلالی در فضای مجازی به کلی ممنوع می‌باشد و خود اتحادیه طلا و جواهر نیز نسبت به آن اعتراض دارد.

ایشان همچنین اذعان داشته است که اغلب فروشندگان اینترنتی طلا و جواهر افراد بی‌سابقه در این صنف هستند.

سکه

برای سرمایه گذاری خرید سکه به صرفه‌تر است، به ویژه در درازمدت ممکن است پول شما را آن چنان زیاد نکند اما باعث ضررتان نمی‌شود.

تفاوت سکه طرح قدیم و جدید در چیست؟

سکه‌های ضرب شده از سال ۱۳۵۸ تا سال ۱۳۷۰ را طرح قدیم می‌خوانند که روی یک طرف سکه نام حضرت علی (ع) به خط زیبایی نوشته شده است. سکه‌های طرح جدید که از سال ۱۳۷۰ تا کنون ضرب می‌شوند تصویری از امام خمینی (ره) را بر روی یک سمت خود دارند.

این دو نوع سکه از لحاظ میزان عیار یکسان هستند، تنها عاملی که باعث تفاوت در قیمت آن‌ها می‌شود، به سال ضرب آن‌ها بستگی دارد.

سکه ۸۶ چیست؟

از نظر بانک مرکزی، اختلاف قیمت میان سکه‌ها به علت تفاوت در سال ضرب آنها، موجه نیست و تنها عاملی که می‌تواند در نوسان قیمت سکه مؤثر باشد، نوسانات بهای طلا در بازارهای جهانی است. بانک مرکزی برای حل این مشکل، از سال ۱۳۸۶ تاکنون بر روی همه سکه‌ها تاریخ ۱۳۸۶ را درج می‌کند. از همین رو بازار سکه‌های ضرب قبل از ۱۳۸۶ از رونق افتاده و این سکه‌ها معمولاً فقط به قیمت طلایشان ارزش دارند.

نکات مهم در خرید سکه

حتما سکه را از صرافی‌ها و واحدهایی خریداری کنید که دارای مجوز اتحادیه هستند.

سکه را حتما به صورت وکیوم و پلمب بخرید، روی کارت علاوه بر نام و نشانی فروشنده باید عبارت تضمین بانکی و یا مجوز اتحادیه قید شده باشد. سکه سال‌های قبل از ۸۶ را خرید زیرا تنها قیمت طلای آن‌ها محاسبه می‌گردد.

تجربیات شما

سوالات و ایده‌های خود را برای ما ارسال کنید

۲۰۰۰۹۹۰ | ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰

سمانه خانه دار می‌گوید: وقتی برای خرید خانه مجبور شدیم تا سرویس طلای عروسی ام را بفروشیم. آن را به زرگری سر خیابان محل زندگی مان فروختیم. سرویس زیبا و سنگینی و دارای نگین‌های اتمی زیادی بود. به هنگام فروش، فروشنده مبلغ زیادی را بابت نگین‌های اتمی کسر کرد و ما ضرر زیادی نسبت به خرید آن کردیم. اما وقتی بیشتر حسرت خوردم که دو روز بعد سرویس را پشت ویترین همان زرگری دیدم که به جای طلای دست اول می‌فروخت! او طلا را به قیمت مستعمل از ما خریده بود و به قیمت طلای دست اول به فروش گذاشته بود.

سعیده می‌گوید: بعد از خرید یک النگو هر چه با خود کلنجار رفتم احساس کردم گران خریده‌ام، بنابراین شال و کلاه کردم و به یک زرگری دیگر رفتم و خواهش کردم فاکتور را بار دیگر برای من حساب کند. سپس مشخص شد جایی که از آن جا النگو را خریده ام در خلال محاسبه ریاضی چیزی در حدود ۱۵۰ هزار تومان برایم طلا را گران‌تر حساب کرده به او مراجعه و مابقی پولم را دریافت کردم. از آن به بعد در هنگام خرید طلا از زرگر می‌خواهم حتما جزئیات را بنویسد و یک بار نیز خودم محاسبه می‌کنم تا مطمئن شوم.

زهرا می‌گوید: علی رغم این که سکه برای پس انداز کم ریسک است اما باید تا قبل از یک سال یا آن را فروخت و یا خمسش را داد. همچنین طلا در طول یک سال اگر استفاده نشود در غیر این صورت باید خمس آن را پرداخت کرد.

محبوبه می‌گوید: در هنگام خرید طلا باید دقت کرد اگر طلا را برای استفاده روزمره می‌خواهیم طلاهای ضخیم‌تر را انتخاب کنیم تا استحکام لازم را داشته باشد. همچنین موقع خرید گردنبند از استحکام قفل آن مطمئن شویم و در صورت امکان طلای مورد نظر را یک جای دیگر هم وزن کنیم.

حمیده در مورد رنگ طلا می‌گوید: به نظر من بهترین رنگ طلا مخلوطی از هر دو رنگ سفید و زرد در کنار هم است، زیرا هم با سایر طلاها ست می‌شود و هم به همه رنگ پوستی می‌آید